

BAGIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

SİNERJİ SİRKÜLER RAPOR

Sirküler Tarihi: 02.06.2020

Sirküler No : 2020/18

**VERGİ MATRAHININ TESPİTİ AÇISINDAN BİNEK OTOMOBİLLERİN
GİDERLERİ İLE AMORTİSMANLARINDA YENİ DÖNEM**

1.1.2020 tarihinden itibaren mükellefler gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde, kiraladıkları veya aktiflerine kayıtlı bulunan binek otomobillerin giderleri ile amortismanlarının tamamını safi dönem kazançlarının tespitinde indirim olarak dikkate alamayacaklar.

Uygulamanın genel esasları aşağıda maddeler halinde özetlenmeye çalışılmıştır:

A. Amortismanlar Açısından Uygulamanın Genel Esasları:

1. Binek otomobillere ilişkin gider olarak dikkate alınabilecek amortismanına esas bedelin tespitinde, binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutarlar dikkate alınacak.

2. Amortismanlara ilişkin gider kısıtlaması 7/12/2019 tarihinden itibaren iktisap edilen binek otomobiller için uygulanacak. Anılan tarihten önce iktisap edilmiş bulunan binek otomobillerin amortismanlarının tamamı gider olarak dikkate alınabilecek.

İlgili yasal düzenlemeler uyarınca (faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere) 07/12/2019 tarihi ile 31.12.2019 tarihleri arasında iktisap edilenler için takip eden vergilendirme dönemlerinde gider olarak dikkate alınabilecek amortismanına esas bedel; özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 135.000 Türk lirası, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde amortismanına tabi tutarı 250.000 Türk lirasıdır.

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Anılan tarihler arasında iktisap edilen binek otomobiller için 2019 yılında amortisman gideri kısıtlaması söz konusu olmayacaktır. 2020 yılı başta olmak üzere müteakip yıllarda ise söz konusu binek otomobiller amortisman gider kısıtlamasına tabi olacaktır.

3. Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 2020 yılı için 160.000 TL, söz konusu vergilerin tercihen maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde, amortisman tabi tutarı 2020 yılı için 300.000 TL’yi aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Örnek 1:

Mobilya imalatıyla iştigal eden Bay (K), ticari işletmesinde kullanmak üzere 15/6/2020 tarihinde bir adet binek otomobil satın almıştır. Otomobilin katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi dahil alış bedeli 750.000 TL olup, mükellef tarafından binek otomobilin iktisabı esnasında ödenen vergiler tercihen binek otomobilin maliyetine dâhil edilmiştir.

Bay (K) tarafından 2020 yılında iktisap edilen binek otomobil için en fazla 300.000 TL’ye isabet eden kısım için ayrılan amortisman, safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. Buna göre mükellefin yıllar itibarıyla kazancının tespitinde gider olarak dikkate alabileceği amortisman tutarları aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

2020 Yılı İçin Gider Yazılabilecek Kıst Amortisman Tutarının Hesaplanması:

Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Toplam Amortisman Tutarının İktisap Bedeline Oranı =
 $300.000.-TL/750.000.-TL = \% 40$

Kıst Amortisman Tutarı = $750.000 \times \% 20 \times (7 \text{ Ay} / 12 \text{ Ay}) = 87.500.-TL$

Gider Yazılabilecek 2020 Yılı Kıst Amortisman Tutarı = $87.500 \times \% 40 = 35.000.-TL$

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

2021 Yılı İçin Gider Yazılabilecek Amortisman Tutarının Hesaplanması:

Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Toplam Amortisman Tutarının İktisap Bedeline Oranı =
300.000.-TL/750.000.-TL= % 40

2021 Yılı Amortisman Tutarı = 750.000.-TL x % 20 = 150.000.-TL

Gider Yazılabilecek 2021 Yılı Amortisman Tutarı = 150.000 x % 40 = 60.000.-TL

Yıl	Amortisman Tutarı
2020	35.000 TL
2021	60.000 TL
2022	60.000 TL
2023	60.000 TL
2024	60.000 TL
	25.000 TL(*)

Kıst amortisman uygulamasından dolayı binek otomobillerin aktife alındığı yılda gider konusu yapılamayan (60.000 TL – 35.000 TL) 25.000 TL itfa süresinin son yılı olan 2024 yılında, o yıl için amortismanına esas bedel üzerinden ayrılan amortismandan ayrı olarak safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

Örnek 2:

İnşaat işiyle iştigal eden kurumlar vergisi mükellefi (TDE) Ltd. Şti. 1/9/2020 tarihinde vergisiz fiyatı 240.000 TL olan bir adet binek otomobil satın almıştır.

Söz konusu araç için mükellef tarafından ödenen özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tutarı toplamı 354.720 TL olup, mükellef tarafından binek otomobilin iktisabı için ödenen vergiler safi kazancın tespitinde tercihen doğrudan gider olarak dikkate alınmıştır.

Adı geçen mükellef söz konusu binek otomobili 2/1/2024 tarihinde 100.000 TL bedel karşılığında satmıştır.

BAGIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Buna göre, işletme kayıtlarına vergisiz satış fiyatı üzerinden alınan binek otomobil için 2020 yılında en fazla 160.000 TL'ye isabet eden kısım için ayrılan amortisman, kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. Mükellef kurum tarafından bu kapsamda yıllar itibarıyla ayrılacak amortisman tutarları aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

2020 Yılı İçin Gider Yazılabilecek Kıst Amortisman Tutarının Hesaplanması:

Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Azami Amortisman Tutarının Vergisiz Toplam İktisap Bedeline Oranı = $160.000.-TL/240.000.-TL = \% 66,666$

Kıst Amortisman Tutarı = $240.000 \times \% 20 \times (4 \text{ Ay} / 12 \text{ Ay}) = 16.000.-TL$

Gider Yazılabilecek 2020 Yılı Kıst Amortisman Tutarı = $16.000 \times \% 66,666 = 10.666.-TL$

2021 Yılı İçin Gider Yazılabilecek Amortisman Tutarının Hesaplanması:

Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Azami Amortisman Tutarının Vergisiz Toplam İktisap Bedeline Oranı = $160.000.-TL/240.000.-TL = \% 66,666$

2021 Yılı Amortisman Tutarı = $240.000.-TL \times \% 20 = 48.000.-TL$

Gider Yazılabilecek 2021 Yılı Amortisman Tutarı = $48.000 \times \% 66,666 = 32.000.-TL$

Yıl	Amortisman Tutarı
2020	10.666 TL
2021	32.000 TL
2022	32.000 TL
2023	32.000 TL

Diğer taraftan mükellef kurum tarafından iktisap edilen binek otomobil için ödenen ve tercihen gider olarak dikkate alınan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tutarı toplamı olan 354.720 TL'nin 2020 yılı için azami 140.000 TL'si safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek, söz konusu tutarı aşan (354.720 TL – 140.000 TL) 214.720 TL kanunen

BAGIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

kabul edilmeyen gider olarak mükellef kurumun 2020 hesap dönemi kurum kazancına ilave edilecektir.

Mükellef kurumun binek otomobilini 2024 yılında sattığında yapması gereken muhasebe kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır (KDV ihmal edilmiştir):

102- Bankalar 100.000

257- Birikmiş Amortisman 106.666

689- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar 33.334

254- Taşıtlar 240.000

Mükelleflerin aktiflerinde yer alan binek otomobiller için amortismanına esas bedelden daha fazla tutar üzerinden amortisman ayırmaları halinde, genel hükümlere göre ayrılan amortisman tutarı ile amortismanına esas bedel üzerinden ayrılan amortisman tutarı arasındaki fark, kanunen kabul edilmeyen gider sayılarak, o yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi kazancına ilave edilecektir. Söz konusu binek otomobillerinin mükellefler tarafından satışı halinde ise ilgili yıllarda amortisman ayırma aşamasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak kazanca ilave olunan tutarların toplamı mükelleflerce vergiye tabi olmayan gelir olarak dikkate alınacak ve bu tutar, gelir veya kurumlar beyannamesinde “Diğer İndirimler” satırında gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

4. Finansal kiralama yoluyla işletme aktifine alınmış ve rayiç bedel ile sözleşmeye göre kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden “Haklar” hesabında izlenen binek otomobillerde, aktife alınan bedelin o yıl için belirlenen amortismanına esas tutarı aşması halinde, binek otomobillerin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

BAGIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Örnek 3:

Kurumlar vergisi mükellefi (VYZ) Ltd. Şti.'nin faaliyet konusu gıda ürünlerinin perakende ticareti olup, anılan şirket 2/1/2020 tarihinde finansal kiralama yoluyla bir adet binek otomobil edinmiştir.

Kiralama konusu binek otomobile ait aylık kira ödemesi 14.500 TL olup, sözleşme süresi 3 yıldır. Söz konusu otomobil rayiç bedel olan 330.000 TL üzerinden sözleşme tarihinde işletmenin "Haklar" hesabına alınmış olup, mükellef tarafından 2020 yılına ilişkin finansal kiralama ödemesi kapsamında toplam 76.000 TL faiz ödemesi yapılmıştır.

213 sayılı Kanun hükümlerine göre finansal kiralamaya konu iktisadi kıymet, kendisi için tespit edilmiş amortisman sürelerinde amorti edileceğinden, işletmenin "Haklar" hesabında izlenen binek otomobil için aktife alınan bedel ile mükellef tarafından finansal kiralama kapsamında binek otomobilin ediniminde ilk yıla ilişkin ödenen ve maliyete dahil edilen faiz giderleri toplamının (330.000 TL + 76.000 TL= 406.000 TL) 2020 yılında en fazla 300.000 TL'sine isabet eden kısmı kurumlar vergisi açısından safi kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Binek otomobilin aktife alınma bedeli ve ilk yıl için maliyete dahil edilen faiz giderleri toplamı ile amortisman esas bedel arasındaki farka tekabül eden amortisman tutarı da $(406.000 \text{ TL} - 300.000 \text{ TL})/5 = 21.200 \text{ TL}$ mükellefin 2020 hesap dönemi kurum kazancına kanunen kabul edilmeyen gider olarak ilave edilecektir.

B. Binek Otomobillere İlişkin Tamir, Bakım, Yakıt ve Benzeri Cari Giderler:

1. Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillere ilişkin giderlerin en fazla %70'i, gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir. Bu kapsamındaki giderler genel olarak taşıtların tamir, bakım, yakıt, sigorta ve benzeri cari giderleridir.

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Uygulamada, yapılan giderlerin işletmeye veya envantere kayıtlı ya da kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin, finansal kiralama konusu binek otomobillerin “Haklar” hesabında aktife alındığı dönemi izleyen dönemler için yapılan faiz giderlerinin mükellefler tarafından tercihen doğrudan gider olarak dikkate alınmak istenmesi halinde, bu giderlerin de en fazla %70’i, gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

2. Gider kısıtlamasında binek otomobillerin iktisap edildiği tarihin bir önemi bulunmamaktadır. İktisap tarihleri ne olursa olsun binek otomobillere ilişkin giderlerin %30’u bu tutara tekabül eden KDV’leri ile birlikte kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

C. Kiralanan Araçlar Açısından Uygulamanın Genel Esasları:

1. Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 2020 yılı için 5.500 Türk lirasına kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilecektir.

2. Gider olarak dikkate alınabilecek tutar olan aylık kira bedelinin 2020 yılı için 5.500 Türk lirasına kadarlık kısmı Katma Değer Vergisi Kanununa göre hesaplanan katma değer vergisi hariç bedeldir.

3. Binek otomobillerin kiralanması durumunda, kira bedellerinin Kanun maddesinde ilgili yıl için belirlenen azami tutarı aşması halinde, aşan kısma ait katma değer vergisi de gelir ve kurumlar vergisi yönünden kazancın tespitinde ayrıca gider olarak dikkate alınmayacaktır.

4. 1/1/2020 tarihinden önce başlayıp Kanunun yürürlük tarihinden sonrasını da kapsayan kiralamalarda, yürürlük tarihinden sonrasına tekabül eden kira bedelleri gider kısıtlamasına tabi olacaktır. Gider olarak dikkate alınabilecek azami kiralama bedelinin tespitinde, kiralama döneminin tekabül ettiği yıl için belirlenen tutar dikkate alınacaktır.

BAGIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

5. Binek otomobillerin günlük şekilde kiralanmasında gider kısıtlaması, günlük kiralama bedelinin hesaplanması suretiyle uygulanacaktır. Kiralama giderlerine ilişkin günlük gider kısıtlamasının uygulanmasında, kiralamanın yapıldığı tarihte gider olarak dikkate alınabilecek aylık azami kiralama giderinin o ayın gün sayısına bölünmesiyle elde edilecek tutar dikkate alınacaktır.

Saygılarımızla,

SİNERJİ
Bağımsız Denetim
Danışmanlık ve Yeminli
Mali Müşavirlik Ltd. Şti.